

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ
Vyučující:
Petra Krejčí

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

ÚVOD DO SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ A SOCIÁLNÍ EKONOMIKY

Struktura přednášky

**Co je sociální ekonomika?
Jak je definována?
Jaká je její historie?**

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

ÚVOD DO SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ A SOCIÁLNÍ EKONOMIKY-ČÁST 1

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Cílem přednášky je:

- Cílem přednášky je seznámit studenty s teorií sociální ekonomiky
- Vysvětlit základní pojmy

- Pojem „sociální ekonomika“ byl použit na konci 18. století jako součást velkých politických, ekonomických a společenských debat
- Vyplývá z tlaku na neuspokojené potřeby související s akutními problémy společnosti.
- *Jedním z prvních, kdo tento termín použil, byl ekonom Charles Dunoyer v roce 1830*

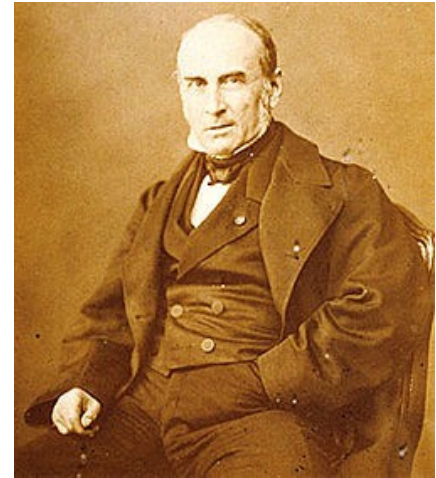
Zdroj: <https://www.hetwebsite.net/het/profiles/dunoyer.htm>

Historie pojmu II

- Významnými zeměmi v oblasti rozkvětu sociální ekonomiky se staly Velká Británie, Německo a vůbec nejvýznamnější byla Francie.
- Sociální ekonomika odkazuje na teoretický přístup, který nejprve vyvinuli utopičtí socialisté – zejména první zakladatelé kooperativní tradice - Owen, Fourier, Saint Simon a Proudhon.
- Poprvé aplikovali pojem „sociální ekonomie“ Charles Gide (1847-1932), Léon Walras (1834-1910) a sociologové jako Frédéric Le Play (1806-1882)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Frédéric Le Play

zdroj:

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Pierre_Guil
laume_Fr%C3%A9d%C3%A9ric_le_Pl
ay](https://cs.wikipedia.org/wiki/Pierre_Guil_laume_Fr%C3%A9d%C3%A9ric_le_Play)

Vývoj po válce

- Po druhé světové válce byla sociální ekonomika přesunuta do pozadí.
 - K navrácení rozvoje sociální ekonomiky došlo v 70. letech 20. století.
 - Významným milníkem je Charta sociální ekonomiky sepsaná v roce 1980. Tato Charta definuje sociální ekonomiku *„jako organizace, které nepřísluší veřejnému sektoru, operující demokraticky a se členy kteří mají stejná práva a povinnosti včetně částečného podílu na vlastnictví a distribuci zisku“*
 - Silným zástupcem se stala hlavně Francie, která sociální ekonomiku zakotvila do své legislativy, a to v roce 1981.
 - Se zasazením sociální ekonomiky do legislativy se začala prosazovat i iniciativa v oblasti reportů a dalších ekonomických textů, které ukotvili tento koncept.
-

- Sociální ekonomika vzniká důsledkem nerovností vznikajících mezi sociálními skupinami, regiony, ale i jednotlivci v důsledku fungování tržního mechanismu.
 - V současnosti je sociální ekonomika spojovaná například s nezaměstnaností znevýhodněných osob na trhu práce nebo s problémy lokálních potřeb a jejich environmentální stránkou.
 - Snaží se tedy řešit problémy související s problémy dnešní doby.
-

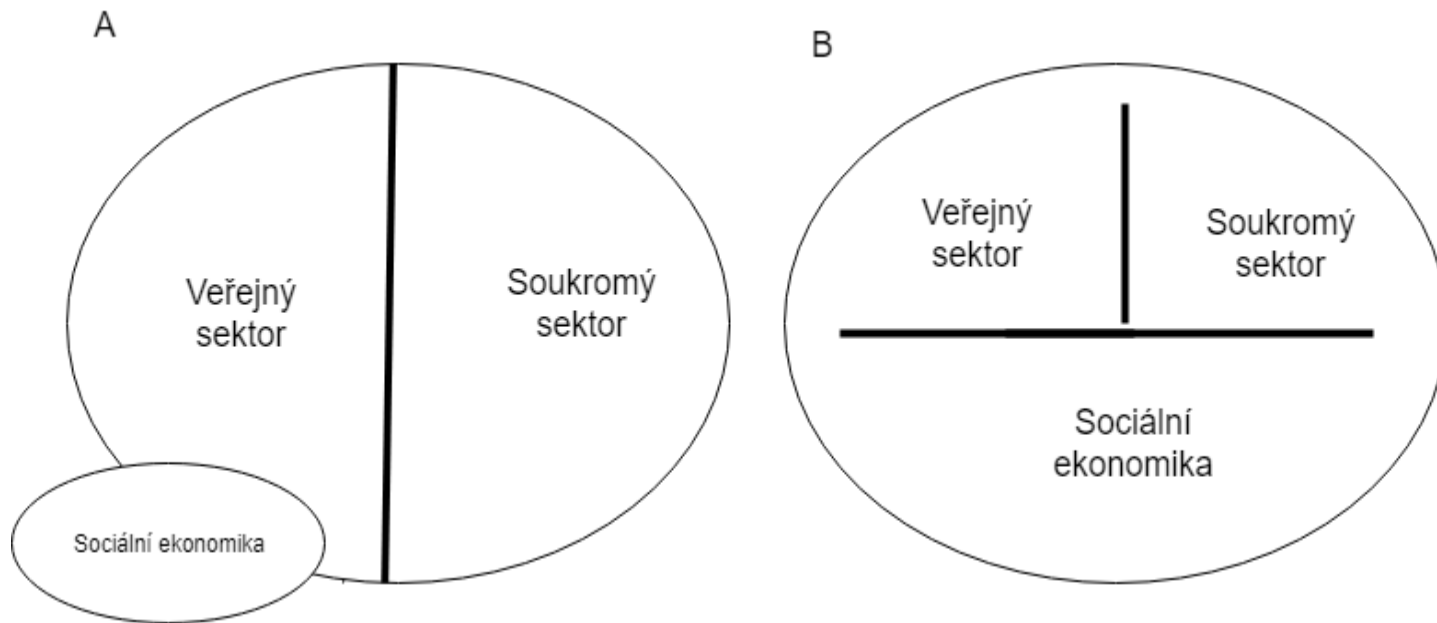

- První z nich lze vysledovat k francouzskému sociologovi Le Play, který viděl sociální ekonomiku jako **fungující odděleně od trhu**, kterou interpretoval tak, že to znamená, že ekonomický sektor, který byl obýván „kapitalistickými firmami“ a státem. *Pro něj je sociální ekonomika výklenkem, paralelním trhem, který je také závislý na stavu svého přežití.*
 - Druhý proud vychází z myšlenky občanské ekonomiky, která je **pojímána jako dimenze trhu**. Z tohoto pohledu *není trh identifikován výlučně se soukromými podniky, nýbrž spíše jako otevřená oblast, v níž hrají roli stát, obchodní sektor a sociální ekonomika.*
-

Dva pohledy

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Le Playův pohled (A) a občanská ekonomika (B), Zdroj: Restakis, 2006

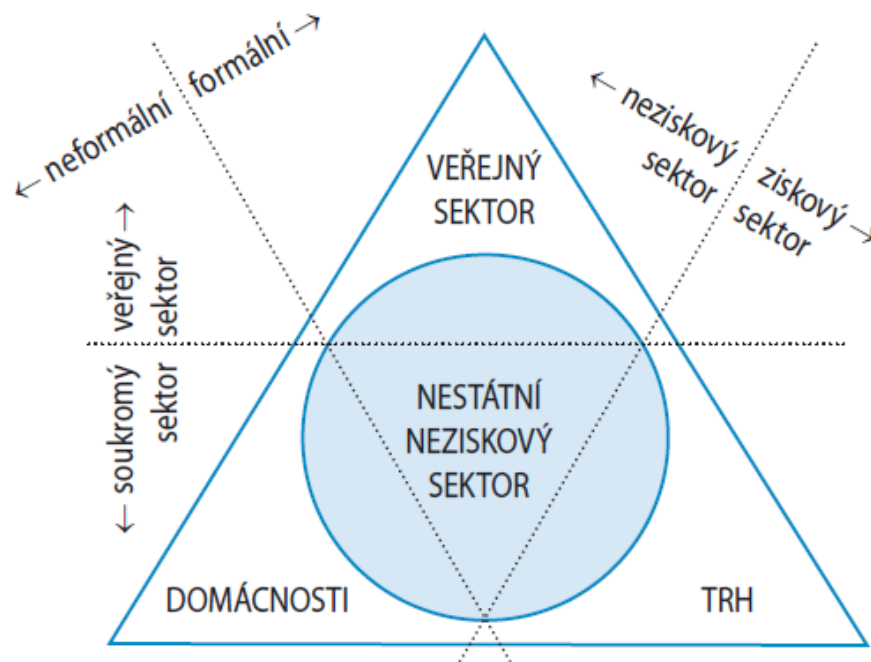
- V dnešní době je sociální ekonomika hodně spojovaná i s pojmem třetí sektor.
 - Jedná se v podstatě o synonymum konceptu sociální ekonomiky.
 - S třetím sektorem je velmi často spojován také neziskový či občanský sektor.
 - Úloha a velikost tohoto odvětví se v jednotlivých zemích liší, v neposlední řadě v oblasti sociálních služeb.
 - Třetí sektor tedy zosobňuje roli prostředníka mezi jednotlivými sektory (Evers, 1995). Zastupuje pozici sociální, politickou i alternativního poskytovatele služeb.
-

Trojúhelník blahobytu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- Třetí sektor je velmi dobře viditelný na trojúhelníku blahobytu.
- Lze vidět, že třetí sektor je součástí veřejného sektoru, komunity i trhu.
- Třetí sektor protíná jak ziskovou, tak neziskovou linii, jež odráží myšlenku tvůrce, Viktora Pestoffa.

Zdroj: Hyánek, Škarabelová, Řeřuchová 2005

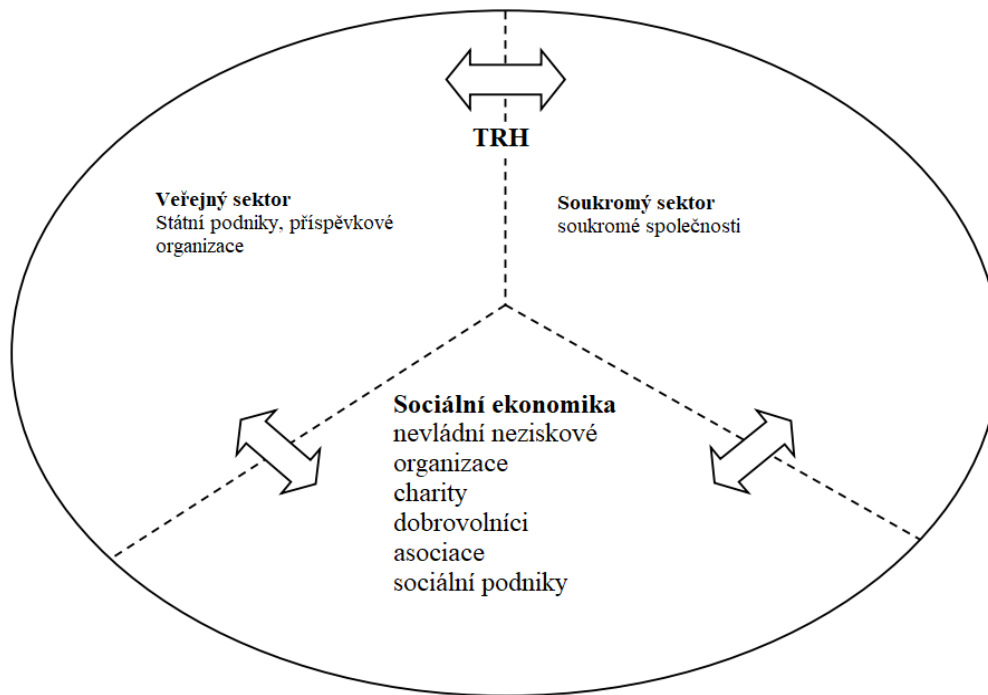

- Jsou to organizace, jejichž členové jsou oživeni zásadou vzájemnosti a sledování vzájemných hospodářských nebo sociálních cílů, často prostřednictvím sociální kontroly kapitálu.
 - Tato definice by zahrnovala všechna družstva a družstevní záložny, neziskové organizace a dobrovolnické organizace, charitativní organizace a nadace, servisní asociace, komunitní podniky a sociální podniky, které používají mechanismů trhu s cílem dosáhnout explicitních sociálních cílů.
-

Rozdělení subjektů ekonomiky

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: Restakis, 2006

V definici sociální ekonomiky je možné najít určité shodné aspekty, pokud se tyto aspekty budou vyhledávat v rámci evropských zemí.

Shoda panuje u pojmů, jako je družstvo, nadace, vzájemně prospěšné společnosti nebo spolky poskytující výrobky a služby s ohledem na zájem nejen sociální, ale i ekonomický (Fonteneau et al. 2011)

Přesah podnikání v sociální ekonomice

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: Gawell, 2014

Shrnutí přednášky

- Organizace sociální ekonomiky, jako jsou sociální podniky a družstva, poskytují model podnikání, kde se explicitně mísí sociální a ekonomické cíle.
- Úspěch a růst těchto modelů na trhu bude mít účinky na fungování trhu jako celku.
- Sociální ekonomika tak stává nápravný prostředek sociální ekonomické síly.